

Örebro universitet

Henrik Holmquist
BESLUT

2004-12-07
Reg.nr 641-2693-04

Examensrätten för social omsorgsexamen vid Örebro universitet

Högskoleverket beslutar att Örebro universitet behåller rätten att ge social omsorgsexamen.

Bakgrund

Den uppföljning av social omsorgsexamen vid Örebro universitet som Högskoleverket genomförde under våren 2003, ledde till att rätten att utfärda social omsorgsexamen ifrågasattes (reg. nr 641-315-99).

Invändningar mot programmets dåvarande struktur var att de sakkunniga ansåg att det fanns brister avseende huvudämnets relevans för att nå målen för social omsorgsexamen. I yttrandet påpekades också att det saknades lärarkompetens inom det sociala omsorgsområdet. Vidare ansåg de sakkunniga att integreringen med socionomutbildningen ej var godtagbar samt att utvecklingsinsatserna inom program och huvudämne inte var tillräckliga.

Handlingar över vidtagna åtgärder inkom till Högskoleverket 2004-06-17 (reg. nr 641-2693-04). Högskoleverket har anlitat två ämnessakkunniga, som även ingick i den tidigare uppföljningen, professor Stina Johansson och docent Bengt G Eriksson, att granska handlingarna.

Bedömning

De sakkunniga har lämnat sitt yttrande till Högskoleverket den 3 december 2004. Yttrandet bifogas. Bedömargruppen anser att det utvecklingsarbete som har pågått har lett till att det sociala omsorgsperspektivet nu är tydligare i utbildningen, framför allt på utbildningens C-nivå. Flera externa lärare har anlitats och bedömargruppen menar att dessa, genom sina skilda kompetenser, tillgodoser behovet av socialt omsorgsinnehåll i utbildningen. Bedömargruppen anser sammantaget att de åtgärder som efterlystes i 2003 års yttrande nu är tillfredsställande uppfyllda och föreslår att Örebro universitet får fortsatt rätt att utfärda social omsorgsexamen.

BESLUT

2004-12-07

Reg.nr 641-2693-04

Sid 2

Beslut

Högskoleverket instämmer i de sakkunnigas yttrande och beslutar att Örebro universitet behåller rätten att ge social omsorgsexamen.

Detta beslut har fattats av universitetskanslern efter föredragning av utredare Henrik Holmquist i närvaro av avdelningschef Ragnhild Nitzler och kanslichef Lennart Ståhle.

Sigbrit Franke

Henrik Holmquist

Kopia till:

Utbildningsdepartementet

De sakkunniga

HÖGSKOLEVERKET

BESLUT

2004-12-07

Reg.nr 641-2693-04

Sid 3

Yttrande över förnyad prövning av Örebro
universitets rätt att utfärda
social omsorgsexamen

Bedömning

Bakgrund

Enligt Högskoleverkets tidigare beslut från den 24 juni 2003 ifrågasattes Örebro universitets rätt att utfärda social omsorgsexamen. Örebro universitet anmodades av Högskoleverkets att avhjälpa vissa brister.

Bedömargrupp och arbetsätt

Högskoleverket har uppdragit åt professor Stina Johansson, Umeå universitet och docent Bengt G Eriksson, att medverka i verkets prövning av Örebro universitets rätt att utfärda social omsorgsexamen. Dessa bedömare medverkade även vid den tidigare prövningen. Henrik Holmquist, Högskoleverket, har fungerat som gruppens sekreterare.

Bedömargruppen har gått igenom skriftligt material, som bestått av: en skrivelse från rektor, nya kursplaner för huvudämnet, studiehandledning, lärarlistor, förteckning på de C-uppsatser som skrivits inom ämnet samt kompletterande information från programansvarig. I syfte att ställa kompletterande frågor har bedömargruppen även genomfört en telefonkonferens med den programansvariga.

Brister vid den tidigare prövningen

Bedömargruppen pekade i 2003 års yttrande sammanfattningsvis på följande brister i programmet:

- Fördjupningen inom huvudämnet socialt arbete är inte tillräcklig då det skulle behövas fler inslag av social omsorgskunskap. Det sociala omsorgsperspektivet är inte tillräckligt tydligt för studenterna i utbildningen.
- Antalet lärare med kompetens i social omsorg är för få.
- Integreringen med andra relevanta akademiska utbildningar vid lärosätet, t.ex. socionomutbildningen, är ej godtagbar. Utvecklingsarbetet inom huvudämnet och programmet är otillräckligt.

Bedömargruppen utgår i detta nya yttrande från ovanstående punkter. För bakgrundsbeskrivning och bedömning av vissa andra aspekter hänvisas till 2003 års yttrande.

Social omsorg i huvudämnet

Inslagen av social omsorg i huvudämnet socialt arbete har nu ökat påtagligt i programmet. Skillnaderna framträder tydligast vad avser C-nivån inom delkursen *Omsorgernas teori och praktik*. Framförallt har nu, jämfört med den tidigare prövningen, mer relevant litteratur tagits in i kursplanen. Titlarna på de första C-uppsatserna som examinerats inom programmet vittnar också om att utbildningens fördjupningsnivå fått ett tydligt perspektiv mot social omsorg. En del arbete återstår på A- och B-nivå, och vi kan konstatera att den litteratur som valts för kursen på C-nivån också skulle kunna vara relevant för kurser på de tidigare nivåerna.

Betydande ansträngningar har gjorts för att lärare och externa föreläsarna nu i ökad utsträckning skall lyfta in sociala omsorgsperspektiv i utbildningen.

Ett påtagligare socialt omsorgsperspektiv finns nu, jämfört med tidigare, även på A-nivån. Den omfattande studiehandledning som tagits fram för huvudämnets A-nivå är mycket väl genomarbetad och innehåller en god översikt av kursen. Den ger bland annat en introduktion till ämnet och till olika begrepp samt ger praktiska tips på hur högre studier kan bedrivas. Studiehandledningen visar dessutom på ett ökat inslag av social omsorg i utbildningen.

Utvecklingsarbete och integrering med andra utbildningar

Sammanställningen av den styrgrupp som rektor har tillsatt för utveckling av programmet visar bland annat på att det skett en ökad integrering med socionomutbildningen, och att det också finns ett framåtblickande syfte mot en eventuellt ny socionomutbildning där de båda utbildningarna är totalt integrerade. Bedömargruppen konstaterar att det nu finns ett starkare stöd för utbildningen på de olika nivåerna inom universitetet. Den välformulerade skrivelsen från rektor och styrgruppen tyder på en insikt om skillnaderna i inriktning och historisk bakgrund mellan de två utbildningarna, vilket också lett till en förståelse av nödvändigheten av ett skifte i perspektiv, som också gör det möjligt att förstå vad personer verksamma inom detta yrkesområde behöver för utbildning.

Det är också positivt att den programansvariga det senaste året fått mer tid avsatt för utvecklingsarbetet av programmet. Denna del i tjänsten kommer dock att gå tillbaka till den tidigare lägre nivån. Bedömargruppen anser att den programansvariga även fortsatt bör få en något utökad tid för utvecklingsarbete.

Programmet har nu, i likhet med bedömargruppens förslag i den tidigare rapporten, fått ett programråd bestående av lärare från de olika kurserna samt en studentrepresentant.

Programrådet kan förhoppningsvis medverka till en ökad samordning, integrering och utveckling av utbildningen.

Lärare med kompetens i social omsorg

Antalet lärare engagerade i programmet har nu ökat. Vid den tidigare prövningen var totalt drygt ett 30 tal lärare i varierande omfattning engagerade i programmet. Antalet lärare har nu ökat något.

Programmet har nu ett stort antal externa föreläsare som medverkar till att förstärka det sociala omsorgsperspektivet i utbildningen. Totalt medverkar cirka 30 externa föreläsare med omkring 3 - 4 lektionstimmar vardera.

Utbildningen har förstärkts med en disputerade lektor inom psykologi som får ett huvudansvar för kursen *gerontologi II*. Lektorn är även sedan tidigare involverad i undervisningen inom kursen *socialt arbete A*. Han är kontaktlärare för en studentgrupp och kommer också att medverka vid uppsatshandledning inom socialt arbete. Lektorn har dock sin anställning vid en annan institution än den som har huvudansvar för programmet.

Utbildningen har även förstärkts med en doktorand i socialt arbete med handikappforskning som avhandlingsinriktning. Denne kommer att ha en del av undervisningen på C-kursen *omsorgernas teori och praktik*.

Sammanfattande bedömning

Bedömargruppen anser att de åtgärder som efterlystes i 2003 års yttrande nu är tillfredsställande uppfyllda. Ett utvecklingsarbete har pågått, och den process som satts igång är förhoppningsvis inte avslutad. Fördjupningen i huvudämnet har lett till att det sociala omsorgsperspektivet nu är tydligare i utbildningen, framför allt på C-nivån.

Bedömargruppen påtalade också behovet av fler lärare med kompetens i social omsorg. Ett försök till rekrytering av en lektor med inriktning mot social omsorg avbröts utan att någon ny lektor tillsatts. Istället har man valt att anlita flera externa lärare.

Bedömargruppen anser att dessa personer genom sin skilda kompetens tillgodoser behovet av socialt omsorgsinnehåll i kurserna. Det är dock för mycket begärt att dessa personer också ska hjälpa till driva ämnesutvecklingen, något som talar för att den programansvarige även fortsättningsvis bör få utökad tid för utvecklingsarbete.

Avslutningsvis föreslår vi att Högskoleverket ger Örebro universitet fortsatt rätt att utfärda social omsorgsexamen.